

[Margrete Auken]

og bruge det offentlige apparat. Bureautraseringen, opbygningen af administrationen som en fæstning omkring magten, så den kan værnes mod offentlig opmærksomhed og kritik, det er, hvad det danske samfund udvikler sig til. Er det Østlandene, vi er ved at tage til forbillede, eller hvad?

Lad mig til slut om dette i virkeligheden meget betydningsfulde punkt have lov at citere fisker Aage Hansen. På et brev fra amtet, som han har videresendt til Cheminova-gruppen, skriver han:

»Man ender i en næsten krampagtig håbløshed, når det viser sig, at alle de sædvanlige demokratiske og parlamentariske metoder overhovedet ikke bringer mig nogen vegne.«

På baggrund af det, jeg her har sagt, og den meget beskedne tillid, jeg har til, hvem der skal foretage de videre undersøgelser, vil jeg stille følgende forslag om motiveret dagsorden, og det begrundet sig altså i, at det er usikkert, om havforureningslaboratoriet får lov at undersøge det. Hvis ministeren kan gå op og sige her, at de skal forestå undersøgelserne, tager jeg det gerne tilbage, men indtil videre vil jeg have lov til at fremsætte det. Det lyder således:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget opfordrer regeringen til at sørge for, at det videre undersøgelsesarbejde omkring Cheminovas forurening vil blive forestået af havforureningslaboratoriet, der som den eneste offentlige instans har udvist den fornødne dygtighed, hurtighed og åbenhed i behandlingen af sagen og derved også har opnået folkelig tillid, ikke mindst blandt de lokale fiskere,

går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Første næstformand (Enggaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår i den videre forhandling, og som det allerede tidligere er meddelt, vil en afstemning herom blive foretaget på tirsdag.

Camre (S):

Jeg har ikke medbragt digte til oplæsning ved denne lejlighed, til gengæld skal jeg bestrebe mig på at holde mig lidt nærmere ved sandheden i denne sag, end fru Margrete

Auken gjorde i sin fremstilling, og jeg synes ikke, jeg kan lade være med at indlede dette med at sige, at der skal en ganske overordentlig stor mangel på blufærdighed til for at drage en sammenligning, om end det skete i digterisk form, mellem Cheminova og Sevèsokatastrofen i Italien.

Socialdemokratiet ser med megen alvor på den havforurening, som er påvist ved Cheminova-fabrikken. Der er tale om problemer, som er opstået i en tid med mindre erkendelse af miljøproblemerne end i dag. Depotet ved hofde 42 blev brugt fra midten af 1950'erne til 1962. Det blev taget i brug på et tidspunkt, hvor kun 2 af tingets nuværende medlemmer var medlem af dette ting.

Interessen må i dag samle sig om, hvorvidt lokale og centrale myndigheder har handlet korrekt ved behandlingen af hele spørgsmålet om kontrollen med Cheminovas affaldsdeponeringer, og om, hvorvidt Cheminova har givet de oplysninger og overholdt de forskrifter, som de skulle.

Som det er fremgået af miljøministerens redegørelse, kan spørgsmålet om myndighedernes behandling af Cheminovas forurening op til de allerseneeste måneder først bedømmes efter den samlede gennemgang deraf, som ministeren oplyste at have iværksat, og som kan være afsluttet i løbet af ca. 2 måneder.

Derfor skal jeg i dag lade spørgsmålene fra den fjernere fortid ligge, for den problemkreds får vi lejlighed til at drøfte, når ministerens undersøgelse er afsluttet. Kun vil jeg her have lov at fremhæve, at de miljøkrav, som vores viden i dag påbyder os at stille, ikke var gældende for 10 år siden, for 20 år siden og for 30 år siden, og myndighedernes handlinger dengang må følgelig bedømmes i forhold til den lovgivning, der var gældende dengang.

Men de vil blive bedømt, og jeg er meget tilfreds med, at ministeren har tilkendegivet, at man allerede fra starten af denne undersøgelse har bedt kammeradvokaten følge undersøgelserne og vurdere, hvilket erstatningsansvar der måtte påhvile Cheminova, såfremt de på de enkelte tidspunkter gældende regler og forskrifter blev overtrådt.

Jeg skal herefter gå over til de mere aktuelle problemer, og jeg finder anledning til at fremhæve, at der ikke i miljølovens forstand har været klager fremsendt til miljøstyrelsen i